

En halv rute - et fuldt eventyr

Tekst og fotos af Kristoffer Szilas

Sneen trommede stadig på teltdugen, men vindstødene var på aftagende. Jim og jeg havde tilbragt stort set al tiden i teltet siden vi blevet fløjet ind på gletscheren for ti dage siden. Vejret i Alaska er noget af det værste i verden og man skal ikke regne med et vejrvindue på mere end to dage til at klatre i, så man må bare tage hvad der kommer og bevæge sig hurtigt. Vi var dog ved at have nået grænsen for vores tålmodighed.

Vi var for længst forbi det punkt, hvor man kunne bryde ud i hysterisk latter uden grund for derefter at bande alt hvad vi kunne over vejret, men lige lidt hjalp det. De bøger vi havde medbragt var allerede læst og det eneste tidsfordriv der var tilbage ud over at spise var at gætte "fly, torden, lavine eller serac" når der lød et brag fra de omkringliggende bjerge i tågen. Oftest var det dog de to sidste muligheder, uheldigvis. Folk spørger mig tit hvorfor jeg gider at tage på disse ekspeditioner, hvor man kan bruge ugevis på at vente på det rette vejr og kun får klatret i få dage. Lige nu må jeg indrømme at det er svært ved at finde et svar.

I et af de få øjeblikkes opklaring hvor vi kunne se Mount Hunter havde en serac løsnet sig nær toppen og startet en kæmpe lavine der gik fra den ene side af dalen til den anden, direkte hen over gletschertilgangen til ruten vi havde udset os. Den eneste trøst er den kilometer høje væg vi vil klatre er så stejl at der ikke er lavinefare når først vi er på den.

Midnatssolen gør det svært at finde op og ned på dagene, men én morgen er det vindstille og da jeg ser på uret er det ikke klokken der fanger mit øje men trykstigningen på 5 millibar. Det er tid til at komme i gang!

Jim og jeg havde taget et minimum af udstyr med for at skære ned på al overflødig vægt. Desværre havde det betydet at vi ikke tog ski med, hvilket helt sikkert var en fejl eftersom det havde sneet uafbrud siden vi ankom. Vi brugte timevis på at vade op til starten af ruten i sne til over knæene. Det sidste stykke måtte vi bruge en kombination af at svømme og kravle op igennem endeløs sne på en stejl skråning for at komme til det første isfelt, hvor vi endelig kunne få vores isøkser og steigeisen til at bide fast. Vi var gennemblødte af sved da vi prustende gik i gang med at simultanklatre op til rutens første svære reblængde. Vi var det første hold der forsøgte ruten "Moonflower Buttress" i denne sæson så vi måtte skrabe klippen fri for sne og is for at kunne sætte sikringer. Det viste sig dog hurtigt at det ville tage al for lang tid at gøre hele vejen, så vi måtte bare acceptere nogle lange runouts. Ruten var dækket af et lag kompakt sne der gjorde det let at klatre, men inde under var isen ofte for tynd til vores korteste isskruer, så vi blev nød til at sætte tempoet lidt ned og klatre roligt og sikkert.

På en mixreblængde var det dog ved at gå galt da jeg langt over min sidste sikring kom til at løsne en såkaldt "mushroom", som er en sneformation der dannes under overhæng og andre steder hvor der er turbulent vind. Jeg endte med den flere kilo tunge sneknold i favnen, men fik den smidt ud til siden uden at ramme Jim under mig. Andre steder på ruten kunne disse mushrooms blive flere meter i

diameter og havde tidligere slået klatrere ihjel, så det var et utaknemligt job at være de første til at rydde ruten for vinterens sne.

Vi havde efterhånden været i gang i nogle timer og var blevet godt trætte og kolde, fordi vi befandt os i nordvæggens skygge, og nu var nu lige under rutens crux. Det bestod af et vertikalt klippehjørne med en isfyldt sprække og et overhæng af is i toppen. Vi havde fra starten aftalt at vi skulle forsøge at friklatre denne del, hvilket kun var blevet gjort få gange tidligere, men vi kunne godt mærke at vi ikke var helt friske længere. Jeg gik alligevel i gang med at jamme mine isøkser i den tynde sprække i klippen og fik mast en sikring ind. Da jeg var kommet et godt stykke op stoppede sprækken, så jeg skulle ud i midten af væggen på nogle små lister og marginale sikringer.

Klippen var glat og næsten uden fremspring, så det var svært at få fodfæste. Jeg brugte hele min rækkevidde på at få et godt hook med den ene isøkse i et overhæng, men så skøjtede fødderne af og jeg hang nu kun i én arm og forsøgte desperat at trække mig op og låse af

for at afsøge klippen over mig for placeringer. Jeg kunne ikke finde noget og mærkede hvordan min underarm syrede til og mit greb omkring isøksen begyndte at give op. Jeg prøvede nu at reversere bevægelsen, men faldt af og landede i min sidste sikring. Jeg var færdig, opbrugt og udbændt!

Kulden og de tykke handsker jeg klatrede i gjorde det besværligt at sætte sikringer og få et ordentligt greb omkring isøkserne på så svær klaring. Jeg kunne se at der ikke var anden udvej end at aide det næste stykke. Jeg satte en lang slynge fast til min isøkse og klatrede op til der hvor jeg før var faldet af, men arbejdede mig nu metodisk op ved at stå og hænge i slynger. Jeg brugte mine isøkser som skyhooks på tynd is og fik hamret en piton ind længere oppe. Da jeg nåede en lille afsats længere oppe kunne jeg lave standplads og hejse vores rygsække op.

Jim jumarede op efter mig og gjorde klar til næste reblængde, der så endnu mere frygtindgydende ud. To spejlblanke vægge udgjorde et hjørne der var kløvet af en få millimeter smal isfyldt sprække. Jim skrabede isen ud og satte den første sikring i sprækken, mens han jammende sig højere op med den anden isøkse. Den var ingen tvivl om klatringen var hård og det at sætte sikringer var vanskeligt da reblængden normalt er graderet A3. Han klatrede i en lige linie over mig så hvis han faldt, ville det blive oven i mig! Jim fik sat en sikring mere lidt højere oppe, men den røg ud da han klatrede forbi den, så nu var der intet til at stoppe hans fald på mig. Jeg overvejede konsekvensen et kort øjeblik, men tanken om at blive spiddet af hans steigeisen og bløde ihjel heroppe var ikke særlig rar at dvæle ved, så jeg gjorde det eneste jeg kunne, hvilket var at trække en rygsæk op foran mig og komme med opmuntrende kommentarer til Jim. Han var dog alvorligt presset og var nu i gang med at sætte en isskrue, men isen var for tynd til at den kun ti centimeter lange skrue kunne komme helt i bund. Han listede forsigtigt en slynge hen over gevindet og satte sig langsomt i den, mens vi begge holdt vejret.

Den kunne akkurat bære Jims vægt, så han kunne få sig et hvil, men jeg kunne se i hans øjne at han var lige så udbændt som jeg havde været på den foregående reblængde. Jim er ellers vant til desperat klatring på dårlige sikringer fra hans hjemlige Gritstone klipper i England, men han måtte senere indrømme at det havde været den hårdeste reblængde han nogen sinde havde oplevet. Efter et kort hvil var han på igen, men denne gang gik han fra sikring til sikring ved at hænge i dem. Vi skulle bare op og nu kunne vi ikke spille mere tid på at forsøge at friklatre. Jim nåede omsider standpladsen og hejsede rygsækkene, mens jeg jumarede op med mine tiblocs.

Næste reblængde var en pendultravers, hvor Jim firede mig nogle meter ned, hvorefter jeg løb frem og tilbage hen over væggen indtil jeg kunne nå det næste issystem og hyggede min isøkse i det tynde skjold der var dannet på den ellers blanke klippevæg. Jeg klatrede forsigtigt op og sørgede for kun at sikre med de ene reb, så Jim efterfølgende kunne svinge sig over i det andet reb fra standpladsen over os. Isen var stejl, men blev tykkere og tykkere jo højere jeg kom op, så det var godt at kunne sætte isskruer som faktisk var til at stole på til en afveksling.

Efter et par stejle reblængde is var vi nået op til traversen, der førte til det isfelt vi havde udset os til bivakplads. Jim gik i gang med den eksponerede travers, men han nåede kun at tage få trin før sneen gav efter og han

rutschede ned. Heldigvis havde han lige sat en sikring og kunne let hive sig op i reb og komme tilbage på ruten. Traversen var viste sig at være løs sne på glat klippe uden ret mange muligheder for at sikre, så vi var begge godt ukørte da vi omsider nåede foden af det store isfelt. Jeg fik den tvivlsomme fornøjelse af at grave mig op igennem en hængeskavle og pløje videre igennem løs sne til jeg nåede det vindblæste isfelt og kunne lave standplads. Jim klatrede op og fortsatte til toppen af isfeltet, hvor vi var i relativ sikkerhed for hvad der måtte falde ved fra den øvre del af ruten.

Vi havde nu været i gang non-stop i over 22 timer og det kunne mærkes. Jeg gik i gang med at hugge en hylde ind i isvæggen som vi kunne sove på og Jim gik i gang med at smelte sne så vi kunne få noget at drikke. Vi havde kun drukket en liter hver i det seneste døgn og havde spist et par energigels som det eneste.

Endelig fik jeg lavet en platform på omkring 30x60 cm i den stenhårde is, som vi kunne sidde på. Vi havde håbet at der ville være nok sne til at vi kunne slå vores lille bivaktelt op, men i stedet måtte vi bruge det som en stor pose omkring os, mens vi sad bundet ind i nogle isskruer.

Natten var bidende kold og vi havde kun lette soveposer med, så vi aftalte kun at blive siddende i tre timer og komme hurtigt videre. Det blev ikke til meget søvn og det følte som en evighed før uret bippede. Jeg havde siddet i min egen lille verden med hættten til min fiberjakke trukket godt til, så jeg var noget forbavset da jeg opdagede at Jim sad rystende af kulde med et tomt blik i øjnene. Jeg spurgte om han var okay og som svar tog han kortvarigt sin ene handske af hånden og viste mig hånden. Det yderste led på hans lille- og ringefinger var sort! Det måtte være sket mens han smeltede sne uden at han mærkede noget til det. Han sagde at han vist havde haft handsken af og rørt ved brænderen et par gange og at det kunne være grunden.

Uanset var det ikke noget at gøre. Vi skulle ned fordi at fortsætte opad ville med

sikkerhed koste ham et par fingre. Vi var begge skuffede men det var ikke første gang vi var i den situation. Nu var vi bare fokuserede på at komme sikkert ned af de mange abseils der ventede os. Jeg gik i gang med at rigge rebene til og gav Jim mine luffer, så der i hvert fald ikke kom yderligere frost i fingrene.

Vi havde fået et tip om at man kunne følge kanten af isfeltet, så man ikke behøvede at reversere den travers vi havde klatret. Da jeg fandt mig selv hængende midt på en klippevæg uden udsigt til nogle standpladser måtte jeg dog klatre op ad rebet igen for at følge den samme vej vi var kommet op i stedet. Midt i maset med at bruge klemknuder til at komme op ad det isede reb åbnede en karabin sig og jeg nåede lige at få et glimt af min rebbremse da det klirrede ned at klippen. Med over et dusin abseils i vente var det ret dårlig timing, men jeg kom omsider op til Jim og vi måtte nu genklatre den eksponerede travers. I det mindste var sneen skabet af de sværeste passager, så det gik lettere denne gang.

Vi havde ikke taget nok slynger med, så mine abalakov-ankre blev lavet ved at trække rebene direkte igennem isen. Det tog dog ofte mange forsøg at finde is der var tyk nok til en 16 cm isskruer, men vi kom ind i en rytme, hvor jeg firede mig ned og gik i gang med at riggede et nyt anker til, hvorefter Jim begyndte at abseile og brugte tid på at udfiltrere rebene fordi min HMS-knude snoede dem. Vi fandt ikke et eneste insitu anker som vi kunne bruge til noget, så det var trættende arbejde, især for mig som nærer et notorisk had til abseile.

Langt om længe nåede vi bergschrunden og nu begyndte det hårde arbejde for alvor, nemlig at kæmpe sig igennem snemasserne uden ski. Vi var begge kraftigt dehydrerede og i søvnunderskud, så det virkede helt umuligt at vi skulle gå til fods hele vejen tilbage til base campen. Vi gik i skorpe-sne til over knæene, så vi skulle løfte fødderne for hvert skidt, hvilket efter nogle timer resulterede i voldsomme kramper i baglårene. På et tidspunkt havde jeg så store smerter fra kramperne at jeg væltede omkuld og var i tvivl om jeg overhovedet kunne rejse mig op

igen. Jeg fandt heldigvis lidt salt i min rygsæk, som blev skyllet ned med sne og det lod til at hjælpe lidt imod krampen.

Da vi sent på aftenen kom kravlende mere døde end levende ind i base camp blev vi mødt med burgere og varm limonade af nogle amerikanske klatrere der havde fulgt os på ruten gennem en kikkert. De sagde at vi nok havde haft held i uheld fordi vejrudsigten lød på at en storm skulle nå frem næste dag. Jim fik set på sine fingre af en læge og vi bookede et fly til at få os ud fra gletscheren hurtigst muligt.

Hvorfor tager man på disse langvarige ekspeditioner når succes er langt fra garanteret? Det er helt sikkert ikke på grund at klatringen i sig selv, fordi det meste af tiden går med alt muligt andet. Det er mere den samlede oplevelse af at tilbringe lang tid ude i det fri og leve på de vilkår som naturen stiller. Ligeså surt det kan være at vente på vejr og klatreforhold, ligeså stor en tilfredsstillelse er det når det hele klikker og man får en unik oplevelse, som man har gjort sig fortjent til ved årelang erfaringsopbygning og i sidste ende tålmodighed.

Bjergbestigning handler ikke om toppen, men om eventyret og en ting er sikkert - jeg skal tilbage til Alaska efter mere..

